

Broj: I-OP-1-673/12

Datum: 27.06.2013.

Novi Sad

Pokrajinski ombudsman na osnovu člana 33. stav 1. alineja 2. Pokrajinske skupštinske odluke o Pokrajinskom ombudsmanu („Sl. list APV“ br. 23/02, 5/04, 16/05, 18/09-promena naziva akta) po okončanju postupka po predstavi, a po pritužbi P. S. iz Sombora, Organizaciji muzičkih autora Srbije „SOKOJ“ upućuje sledeće

M i š l j e n j e

Organizacija muzičkih autora Srbije „SOKOJ“ u postupku kontrole nad iskorišćavanjem predmeta zaštite, podnositeljki predstave, kao stranci u postupku, nije omogućila da se izjasni o činjenicama i okolnostima koje su od značaja za donošenje odluke o njenim pravima i obavezama.

Organizacija muzičkih autora Srbije „SOKOJ“ postupa suprotno načelu dvostepenosti u rešavanju ukoliko strankama ne omogućava pravo na žalbu protiv svojih odluka, iako se samo zakonom može propisati da u pojedinim upravnim stvarima žalba nije dozvoljena.

Imajući u vidu navedeno, Pokrajinski ombudsman Organizaciji muzičkih autora Srbije „SOKOJ“ upućuje sledeću

P R E P O R U K U

Potrebno je da Organizacija muzičkih autora Srbije „SOKOJ“, prilikom odlučivanja o pravima i obavezama korisnika zaštićenih muzičkih dela, ***korisnicima omogući učešće u postupku***, kako bi se oni mogli izjasniti o činjenicama i okolnostima koje su od značaja za donošenje pravilne odluke o autorskoj naknadi koju je korisnik dužan da plaća.

Prilikom sačinjavanja zapisnika o kontroli korišćenja zaštićenih muzičkih dela, neophodno je ***stranku-korisnika zaštićenih muzičkih dela poučiti o njenom pravu na prigovor na zapisnik***, a ukoliko stranka odbije da potpiše zapisnik, zastupnik „SOKOJ“-a dužan je konstataciju o tome da upiše u zapisnik i navede razlog odbijanja.

Potrebno je da u roku od 15 dana od dana dostavljanja preporuke Pokrajinskog ombudsmana obavestite o merama koje su preduzete u cilju sprovođenja ove preporuke.

Mišljenje i Preporuka se objavljuju na internet stranici Pokrajinskog ombudsmana.

Образложење

Pokrajinskom ombudsmanu predstavkom se obratila P. S. iz Sombora, vlasnica ugostiteljskog objekta, bifea „.....“ iz Sombora sa pritužbom na rad Organizacije muzičkih autora Srbije „SOKOJ“. Prema navodima u predstavi, Organizacija muzičkih autora Srbije „SOKOJ“ podnositeljki predstavke neosnovano naplaćuje autorske naknade kao korisniku zaštićenih muzičkih dela, jer se u njenom ugostiteljskom objektu „.....“ ne izvode muzička dela, odnosno muzička dela se ne reprodukuju sa tzv. nosača zvuka.

Pokrajinski ombudsman je sproveo postupak u cilju utvrđivanja pravno relevantnih činjenica i okolnosti saglasno čl. 20. stav 1., 24. stav 1. i 28. Pokrajinske skupštinske odluke o Pokrajinskom ombudsmanu („Sl. list APV“ br. 23/02, 5/04, 16/05, 18/09-promena naziva akta) te je od Organizacije muzičkih autora Srbije „SOKOJ“ zatraženo izjašnjenje o navodima pritužbe.

Organizacija muzičkih autora Srbije „SOKOJ“ je dostavila izjašnjenje broj 02-2964/3 od 14.03.2013. godine u kojem je navedeno sledeće:

-Organizacija „SOKOJ“ je udruženje građana, koja na osnovu dozvole Zavoda za intelektualnu svojinu obavlja delatnost kolektivnog ostvarivanja autorskih muzičkih prava, a ne organ uprave u smislu člana 28. Pokrajinske skupštinske odluke o Pokrajinskom ombudsmanu. Korišćenje repertoara „SOKOJ“-a je utvrdio zastupnik „SOKOJ“-a, koji je vršio kontrole ugostiteljskog objekta, bifea „.....“ tokom prethodnih šest godina, što je i dokazano priloženim zapisnicima o kontroli.

Povodom konstatacije da Organizacija muzičkih autora Srbije „SOKOJ“ nije organ uprave, Pokrajinski ombudsman je ovoj Organizaciji ukazao da je **članom 1. stav. 1. Pokrajinske skupštinske odluke o Pokrajinskom ombudsmanu** (Sl. list APV“ br. 23/02, 5/04, 16/05, 16/05, 18/09-promena naziva akta) propisano da Pokrajinski ombudsman nezavisan i samostalan organ, **koji se stara o zaštiti i unapređenju ljudskih prava i sloboda svakog lica zajemčenih Ustavnom poveljom, ustavom, potvrđenim i objavljenim međunarodnim ugovorima o ljudskim pravima, opšteprihvaćenim pravilima međunarodnog prava, zakonom i propisima Autonomne pokrajine Vojvodine.** Odredbom člana 1. stav 2. pomenute odluke propisana je dodatna nadležnost da Ombudsman posebno štiti ljudska prava i slobode iz stava 1. ovog člana od povrede učinjenih od strane pokrajinske i opštinske uprave, organizacija i javnih službi, koje vrše upravna i javna ovlašćenja, a čiji je osnivač Pokrajina ili opština.

Zakonom o državnoj upravi („Sl. glasnik RS“, br. 79/2005, 101/2007 i 95/2010) u članu 4. propisano je da se pojedini poslovi državne uprave zakonom mogu poveriti autonomnim pokrajinama, opštinama, gradovima i gradu Beogradu, javnim preduzećima, ustanovama, javnim agencijama i drugim organizacijama (u daljem tekstu: imaoći javnih ovlašćenja). Zakonom o autorskim i srodnim pravima („Sl. glasnik RS“, br. 104/2009, 99/2011 i 19/2012) utvrđene su delatnosti koje organizacija za kolektivno ostvarivanje autorskog i srodnih prava vrši u oblasti kolektivnog ostvarivanja autorskog i srodnih prava, a članom 188. Zakona propisano je da je nadležni organ zadužen za nadzor nad radom organizacije, a to je Zavod za intelektualnu svojinu. Organizacije su dužne da postupaju po odredbama Zakona o opštem upravnom postupku („Sl. list SRJ“, br. 33/97 i 31/2001 i „Sl. glasnik RS“, br. 30/2010) prilikom rešavanja u okviru javnih ovlašćenja koja su im

zakonom poverena. Shodno tome, organizacija „SOKOJ“, kao organizacija za kolektivno ostvarivanje autorskog i srodnih prava, dužna je da u vršenju Zakonom propisanih javnih ovlašćenja primenjuje odredbe Zakona o opštem upravnom postupku.

Nakon uvida u priložene zapisnike Pokrajinski ombudsman je uočio da neki nisu potpisani i pečatom overeni od strane podnositeljke predstavke, čime se dovodi u pitanje istinitost utvrđenih činjenica, odnosno verodostojnost zapisnika o kontroli.

Pokrajinski ombudsman je radi pravilnog i potpunog utvrđivanja činjeničnog stanja zatražio dopunu izjašnjenja informacijom o načinu na koji Organizacija muzičkih autora Srbije „SOKOJ“ utvrđuje verodostojnost zapisnika o kontroli kada nisu potpisani i overeni od strane korisnika i kako u takvim slučajevima postupa.

Organizacija muzičkih autora Srbije „SOKOJ“ je odgovorila po zahtevu Pokrajinskog ombudsmana za dopunu izjašnjenja br. 02-2964/4 od 29.04.2013. godine u kojem se navodi:

- Prema članu 187. Zakona o autorskom i srodnim pravima korisnik je dužan od organizacije da pribavi prava za iskorišćavanje muzičkih dela, pre početka korišćenja. Dostavljanje podataka o nazivu predmeta zaštite, učestalosti i obimu iskorišćavanja, kao i drugim okolnostima koje su relevantne za obračun i raspodelu autorima, zakonska je obaveza korisnika. U slučaju kada korisnik ne ispuni nijednu od ovih zakonskih obaveza, već predmete zaštite-muzička dela, koristi neovlašćeno, bez dozvole i besplatno, organizacija je primorana da kontrolu korišćenja obavi preko svoje Službe terenske kontrole. U slučaju kada korisnik odbija da ispuni svoje zakonske obaveze, zapisnik o kontroli je jedini relevantan dokument na osnovu koga je „SOKOJ“ u mogućnosti da utvrdi obim i način korišćenja i obezbedi autorima naknadu koja im po zakonu pripada. Zapisnik o kontroli zavodi se u poslovne knjige „SOKOJ“-a, a u slučaju kada korisnik odbija da svojim potpisom overi i potvrdi činjenice utvrđene u kontroli, primerak zavedenog zapisnika dostavlja mu se preporučenom poštom uz povratnicu.

Ustavom Republike Srbije („Sl. glasnik RS“, br. 98/2006) u članu 36. propisano je pravo na jednaku zaštitu prava i na pravno sredstvo, njime se jemči jednaka zaštita prava pred sudovima i drugim državnim organima, imaocima javnih ovlašćenja i organima autonomne pokrajine i jedinica lokalne samouprave. Svako ima pravo na žalbu ili drugo pravno sredstvo protiv odluke kojom se odlučuje o njegovom pravu, obavezi ili na zakonu zasnovanom interesu. Odredbama čl. 9. i 12. Zakona o opštem upravnom postupku propisano je da se pre donošenja rešenja stranci mora omogućiti da se izjasni o činjenicama i okolnostima koje su od značaja za donošenje rešenja. Protiv rešenja donesenog u prvom stepenu stranka ima pravo na žalbu. Samo zakonom može se propisati da u pojedinim upravnim stvarima žalba nije dopuštena, i to ako je na drugi način obezbeđena zaštita prava i pravnih interesa stranke, odnosno zaštita zakonitosti. Protiv rešenja donesenog u drugom stepenu žalba nije dopuštena.

Na osnovu izjašnjenja Pokrajinski ombudsman je analizirao sve navode u izjašnjenju i pritužbi, dokaze koji su dostavljeni, te je utvrdio da Organizacija muzičkih autora Srbije „SOKOJ“ čini propust u radu jer ne obezbeđuje učešće stranaka u postupku kad odlučuje o njihovim pravima i obavezama. U svakom postupku

moraju se utvrditi potpuno sve činjenice i okolnosti koje su od značaja za donošenje zakonite i pravilne odluke. Pre donošenja odluke Organizacija je dužna da stranci omogući da se izjasni o činjenicama i okolnostima koje su od značaja za donošenje odluke. Ukoliko stranka odbije da potpiše zapisnik o kontroli, zastupnik „SOKOJ“-a je dužan da to upiše u zapisnik i da navede koji je razlog, kao i da pouči stranku da ima pravo na prigovor na zapisnik. Na taj način, Organizacija može u određenom roku preispitati zapisnik i odgovoriti na prigovor. U predmetu podnositeljke predstavke to nije bio slučaj, zapisnik nije bio potpisan od strane podnositeljke predstavke, u zapisniku ne postoji beleška zastupnika „SOKOJ“-a o razlozima zbog kojih stranka odbija da potpiše zapisnik, niti je stranka poučena da ima pravo na prigovor na zapisnik.

Nakon sprovedenog postupka, na osnovu člana 33. stav 1. alineja 2. Pokrajinske skupštinske odluke o Pokrajinskom ombudsmanu („Sl. list APV“ br. 23/02, 5/04, 16/05, 18/09-promena naziva akta) Pokrajinski ombudsman je, ceneći utvrđene činjenice, uputio preporuku o načinu otklanjanja uočenih propusta u radu Organizacije muzičkih autora Srbije „SOKOJ“.

POKRAJINSKI OMBUDSMAN

Aniko Muškinja Hajnrih